

Növekedett a kiskereskedelmi forgalom

Az év elejétől november végéig kerekén 282 milliárd forintos forgalmat — a tavalyinál folyó áron 11 százalékkal, összehasonlítható áron 1,6-tal nagyobb — bizonyított le a kiskereskedelem. Élelmiszerből és élvezeti cikkekből — némi választékhiánytól eltekintve — egész évben kiegyensúlyozott volt az ellátás. A ruházati szakmában a kereslet és a kínálat az év nagy részében ugyancsak összhangban volt, néhány termék, például szőnyeg, szőrmearu főleg az utóbbi hónapokban kevésnek bizonyult. A tüzelőkereskedelem a jó minőségű széneket kivéve megfelelő ellátást nyújtott.

Novemberben tovább növekedett a kiskereskedelmi forgalom, amely 14,8 százalékkal haladta meg az egy évvel ezelőtti. Az élelmiszer-ellátás a forgalom 14,3 százalékos növelése ellenére sem okozott gondot. Hús és

húskészítményekből kielégítették az igényeket, tökésebből még mindig mérsékeltebb volt a kereslet a tavalyinál, baromfiból változatlanul jó volt, halból javult a kínálat. Édesipari lisztésáruk, desszertekből és egyes import fűszerekből nem volt elegendő és sok helyen kifogásolták néhány fajta cigaretta hiányát is. A burgonya-, a zöldség- és a gyümölcskereslet összességében megfelelő kínálattal ellátott, a szocialista kereskedelem, s a termelői felhozatal is — a burgonya kivételével — magasabb volt a tavalyinál. A háztartási vegyiáru-ellátásban — a hazai és az importbeszerzések csökkenése miatt — adódtak zavarok.

A ruházati cikkek forgalma a kiugróan magas októberi után is élénk maradt, de az ipari szállítások elmaradása, valamint az erős készletcsökkentés miatt az

igényeket teljes mértékben nem tudták kielégíteni. Ez okozott gondot az iparcikk-kereskedelemben is, ahol a termelői árrendezés lakosságra kihatásáról elterjedt hírek nyomán főleg tartós fogyasztási cikkek kereslete rendkívül meglepően, a bútoroké például olyannyira, hogy lényegében csak a korábbi előjegyzéseket tudta teljesíteni a kereskedelem. Az igényekhez képest kevés volt szinte valamennyi hirdástechnikai cikkből, villanybojlerből, centrifugából, porszívóból, mosógépből, hűtőgépből nem tudtak kellő választékot kínálni.

Az eddigiek alapján a minisztérium az éves tervezett forgalom 1—1,5 százalékos túlteljesítésével számol. A mintegy 3—4 milliárd forintos többlet főleg az iparcikkekből adódik, de a számítógépek magasabb lesz az élelmiszer-forgalom is. (MTI)

Vezetik a gázt Ságvártelepen

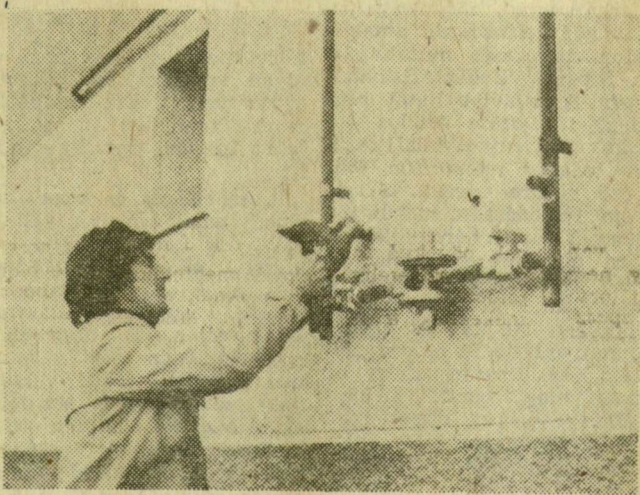
A lakók is segítenek — Év végére készen lesznek

Régi vágya Szeged lakóinak, hogy a körtöltésen túlra is eljusson a vezetékes gáz. Miután az ott lakók igénye napról napra nőtt, nem lehetett tovább halogatni, meg kellett kezdeni a munkát. Előbb Ságvártelepre vezették el az olcsóbb földgázt. A Szabadkai, a Gera Sándor és a Szabó János utcában ásták ki az árkokat, fektették le a műanyag csöveket a DÉGÁZ dolgozói. A két és fél kilométeres fővezetéknek méter mély árkot húztak. Sajnos több helyen az utat is föltörték — emiatt óvatosabb és lassabb a forgalom.

Amint azt Szabó László, a Dél-alföldi Gázgyártó és Szolgáltató Vállalat szegedi üzemének vezetője elmondta, most kötik be a házakhoz a gázt. Év végére 150 lakásban szeretnék befejezni a szerelést. Eddig már 70 helyen elkészültek a munkával. A többieknek is meggyújtják a lángot, ha felszerelik a falra a nyomásszabályozó szekrényeket.

A szakmunkákat a vállalat emberei, a segédmunka nagy részét a lakók végzik. A gerincvezeték a ház falán mindenki magásta a vezetékek csatornáit. Karácsonyig csaknem egy kilométeres szakasz készült el, 100 ezer forint értékű munkával segítették a vállalatot, s elsősorban magukat az ott lakók.

Új eljárást próbált ki egyúttal a DÉGÁZ. Először vezették Szegeden emelt nyomással a gázt. Ez annyit jelent, hogy két atmoszféra túlnyomással áramlik a gáz a fővezetékben és csak közvetlenül a lakások előtt sze-

Nagy László felvétele

Maróti József, a DÉGÁZ dolgozója szekrénytartónak vési a falat

lídítik meg a szabályzókat. Az eljárás nem veszélyesebb, mint az előző technológia — mondotta az üzemvezető —, a korábbi tapasztalatok erről meggyőzték a szakembereket. Előnye viszont, hogy harmadába kerül, mint a régi. És más méretű — jobban beszerezhető — csöveket használhatnak.

Ottjártunkkor — kihasználva a jó időt — az ünnepek előtt a Szabó János utcában dolgoztak az emberek. Hoffer Imre és Tóth István méretre darabolta a csöveket, Maróti József Egyed Károly háza falán a szekrénytartó csavaroknak véste a helyet. A többiek mélyítették az árkot, törték az aszfaltot. A tanácsstag a társadalmi munkáról intézkedett. A töltésen túli gáz-

vezeték több mint 2 millió forintba kerül, s a lakóknak nem kell fizetniük a bekötésért.

Termelési sikerek

Vasárnap felszínre hozták az 1979-re tervezett utolsó tonna kőolajat is a kőolaj- és földgázbányászati vállalat dunántúli és alföldi olajkútjaiból. Így az év végéig 8000 tonnát termelnek terven felül ebből a fontos energiahordozóból. Az idő előtti tervteljesítést a kutató- és feltárásmunka jobb előkészítése, az új lelőhelyek egyes kútjainak a tervezettnél előbb történt megnyitása tette lehetővé. A vállalat földgázkútjainak

termelését mindig a fogyasztáshoz igazítják.

A sárvári cukorgyár vasárnap is teljes üzemmel dolgozott. Szeptember 30-án a megállás nélküli üzemelő gyár a szokásosnak megfelelően ezen a napon is 260 vagon répából készített cukrot. Eddig összesen 2650 vagon kristály- és porcukrot állítottak elő. A kampany január közepéig tart. A répa a korszerű tárolóhelyeken van már, onnan szállítja a MÁV és a Volán a kívánt ütemben a gyárba.

Karácsonyi séta

Hozzáértőbb emberek majd utólag segítenek a pontosításban, jómagam nem emlékszem olyan karácsonyra, amely — mint a mostani — négynapos ünnep lett volna. Csaknem száz óránk van arra, hogy kirázzuk magunkból a lassan vége felé járó esztendő gondgörgőit, hogy megismerjük hónapok óta nem látott nagyanyánkat kezét, hogy óracörgés nélkül ébredjünk és nyugodt lelkiismerettel olvassunk éjjelig. Talán jut időnk arra is, hogy megkérdezzük serdülő fiunkat, mostanában kinek viszi az iskolatáskáját a Kárázsi utcai bámszínházba, s nem lesz teher, hogy városnéző sétára kísérjük el a látogatóba jött vidéki rokonokat. Egyébként — emlékezzünk csak rá! — régóta ígéretünk már ezt a csatangolást magunknak is — annyi mindent olvas, hall az ember, aztán sosincs elég ideje, lelkiereje, hogy maga is megnézzék, kipróbálja, véleményét alkosson róla...

Most például volna egy szabad negyedóránk? Eppen csak annyi idejük, hogy míg e sorok végére érnek, utitársak legyünk? Egy gondosan ápolott, de azért a maga természetességétől meg nem fosztott, nagyra nőtt fát szeretnék megmutatni. Menjünk trolival, vagy inkább a 17-es autóbusszal? Az új hidon át, vagy gyalogosan a rakparton? Az Odesszai körút osztott pályás úttestjén, esetleg a szélesített Sziléri sugárúton? Megállhatunk egy pillanatra útközben? Ugye nem olyan sietős az utunk, hogy rá ne érnénk néhány színes diafelvételt készíteni? Hiszen ezek a színes házsorok jól mutatnak majd a kép háttérében!

Hogy honnan indulunk, végül is mindegy. A sportosabbak a DÉLEP újszegedi sportközpontjától, az épülő Maty-éri evőzónától, vagy a SZEOL AK készülő edzőteremtől; a színházbarátok az átalakított Szabadság mozitól, vagy a nagyszínház állványokkal, építőanyagokkal körülbástyázott főbejárattól; a haspártiak a Hóbiárt bisztrótól. S hogy merre vezet utunk, választhatunk. A Dóm tér tükörablakos új látványossága, a téli kikötőbe vontatott, s megújulásra váró üdülőhajó, vagy az algyői szénhidrogénmező adatgyűjtő központja felé is kanyarodhatunk, meg a belvárosi kereskedelmi központ, a Dugonics téri két áruház építkezési területe irányába is — végül csak eljutunk annak megfogalmazásáig, hogy mennyi mindennel gyarapodott a város ebben az évben is!

Mert ugye észrevettük utitársaim, hogy csupa újdonságot ejtettünk útba? Olyan létesítményeket, amelyek 1979-ben lettek a városkép részévé, s olyanokat, amelyek máról holnapra még változóan, 1979-ből 1980-ba lépően lesznek jelzői az átalakulásnak, a város gyarapodásának. Mert 1979 karácsonyán az a vád éppen nem érheti Szeged városát, hogy lakóinak szűk marokkal mérte az ajándékokat. Nevezetesen évfordulón, a nagyárvízre, a felszabadulásra emlékezvén pontosabban is megmértük a fejlődést, s szinte számolatlanul írtuk egymás alá az újabb tételeket: fedett uszoda, centenáriumi emlékmű, iskolai bitumenes sportpályák, óvodák, játszótérek, új tantermek, lakások

százával. S akkor hol vannak még az ipar, a mezőgazdaság, a tudomány újabb eredményei!...

Mit adjunk érte cserébe? Munkás hétköznapjainkat, kinek-kinek lelkiismerete diktálta szorgalommal; a szabad időnk, melyben muszált ültetnünk az erkélyre és elejnyetnünk a sáros utca hepehupait; a véleményünket a lakásszövetkezeti közgyűléseken és az újság levelezési rovatában. A bizakodásunkat, a tehetségünket és a vitakészségünket. A kíváncsiságunkat és az ötleteinket. Akadékoskodást és hanyagságot is, persze. Nagyravágyást és hitetlenkedést. Akartuk, ami eleve hiábavaló volt és megteremtettük, amiben senki sem bízott. Szóval hasonlított az előzőhöz, mégis tele volt újdonsággal az idei esztendő.

Kaptunk személyi számot és Hild-érmet, gyalogosok vezérelte közlekedési lámpát és lehetőséget arra, hogy nézzük a televízió második műsorát. Járhattunk Film-tékába és NB I-es kézilabda-mérkőzésekre. És lám, épp ezen az úton jutottunk el a fához! Ezen az előre megtervezett, menet közben az igényekhez és lehetőségekhez hangolt, hol sima, hol huppanókkal tarkított úton értünk mi, szegediek a város fejlődését jelképező, természetességétől meg nem fosztott, a gondozók kezelműkét mégis fölmutatni tudó fenyőfához. Bárhonnan indultunk, egyszerre értünk ide: Szeged 1979-es karácsonyához. S ez egyszer ne tűnjék méltatlannak, hogy újrabontogattuk az idei ajándécsomagokat, s megnéztük a csillogó díszek hátoldalát is — az ünnepek csöndes óráiból, ugye, erre is szánhattunk egy keveset.

A közös számadáson kívül persze kinek-kinek nyilván meglesz a maga számára megfogalmazott értékítélete. Lesz, aki lakást könyvelhet el, s lesz, aki „csak” telefon. Lesz, akinek a város másik végén levő óvodába vették fel a gyerekét, esetleg még oda sem; sokan szóvá tehetik, hogy a nemzetközi gyermekévben sem építettünk jégpályát és tegnapelőtt is egy órát kellett állniuk a gép mellett anyaghiány miatt. Nem kaptunk velürcsizmát és japán magnetofont. De bízzunk abban, hogy arról sem feledkezzünk meg: öt éve még eszünkbe sem juthatott volna ilyen drága karácsonyi ajándékot venni!...

Igen, talán azt is 1979 adományának tekinthetjük, hogy tárgyilagosságot is tanultunk. Felelősségteljesebb gondolkodást és közeleti kíváncsiságot. Az új szabályozó rendszert tartalmazó Magyar Közlöny hamarabb elfogyott, mint a Gyökerek. Az új híd avatásán többen voltak, mint ahányan Bánfi-hajszeszt vettek Szegeden. A közérdekű bejelentéseket tartalmazó levelek között egyre kevesebb a névtelenül írott és a személyeskedő, s mind több munkahelyi kis közösség kapcsolódik be az Egy iskola — egy brigád mozgalomba. Több szó esik a csúszópénzekről, mint a megcsúszó autókorról, több a késlekedő építkezésekről, mint a vonatkesésekről. Vagyis: személyes érdeklődésünkhöz felzárkózott társadalmi érdeklődésünk. Ennek is köszönhető, hogy nyugodt, békés ünnepnapok ezek a mostaniak.

PÁLFY KATALIN

Búzanemesítés

Tavaszi, nyári és az őszi találkozásának lehetünk a szemtanúi a Gabonatermesztési Kutató Intézet Klimaházában. A tenyészedények százaiban nevelik a sok országból származó búzatorzszeket, szakaszosan hasznosítva a területet. Az üvegház egyik részében tavaszi fejlődési stádiumban vannak a növények, máshol pedig — mintha csak nyár lenne — erőteljesen kalászkodnak. Ezeknek megkezdtek a „betakarítását”. A kalászból nyert magot mindjárt földbe teszik, s ez már őszi feladat. Így találkozott a három év szaka a gabonanemesítők munkája nyomán.

Az üvegházi aratásnál minden kalászt megvizsgálunk. Szemügyre vesszük a szár magasságát, szilárdságát, a levelek állását és formáját. Ezek után választjuk ki a tovább szaporításra alkalmas egyedeket. Mindez előfeltétele a nagyhozamú, jó ellenálló képességű, új fajták előállításának. Képünkön: vizsgálják a növények fejlettségét.

Több építőanyag

Az építőanyag-ipar minisztériumi, tanácsi vállalatai és a szövetkezetek az év első 11 hónapjában — amint az EVM gyorsjelentéséből kitűnik — a múlt év azonos időszakához viszonyítva 3,2 százalékkal bővítették termelésüket. Az év utolsó hónapjában várhatóan együtt tehát megvalósul a népgazdasági előirányzat, a 3 százalékos fejlődés. Különösen dinamikus bővítette termelését a finomkerámiaipar és az üvegyipar, s így a dollárért értékesített exporttermékeinek szállításait a tervezettnél jóval nagyobb arányban, több mint 20 százalékkal bővítette.

Az alapvető építőanyagok gyártásában mindenképp a hazai ellátás javítására törekedtek, de a nagy erőfeszítések ellenére sem sikerült minden anyagfajtából maradéktalanul kielégíteni a számított jóval nagyobb igényeket. A hazai termelés kiegészítésére rendelt import építőanyagok szállítási késése is átmeneti gondokat

okozott az ellátásban. A téla- és cserépipar az év 11 hónapjában 2,5 százalékkal több terméket szállított az országnak, mint tavaly.

A beton fontos alapanyagából, a kavicsból az idén már zavartalan volt az ellátás a termelés 6 százalékos bővítésével. Rugalmas alkalmazkodással, az export átütemezésével az üvegyipar megoldotta, hogy az orosházi gyár nagyjavításának idején se keletkezzenek érzékeny süküveg-ellátási nehézségek az országban. A födémgerendák és födémlelmek iránti nagy kereslet miatt a Beton- és Vasbetonipari Művek dolgozói az év 11 hónapjában 14 százalékkal bővítették a feszített födémgerenda termelését és fenntartották a leállításra érett, gazdaságtalan lágyvasbetetes födémgerendák gyártását is, hogy mérsékeltül az ellátási feszültség. A fejlesztés meggyőzően folytatódik az év további hónapjaiban, tovább növelik az ellátást a födémépítéshez szükséges termékekből. (MTI)